

Къде могат да лежат причините на това на пръв поглед необяснимо явление? Безспорно, въ невежеството на нашето селско население въ стопанско отношение, както и въ чисто книжната и бюрократска дейност на нашето Министерство на земеделието, което и днесъ щедро пилѣе значителни държавни сръдства за създаване на канцеларии, на чиновници, за писане на окръжни разпоредби. Съвсемъ малко се е обръщало внимание на жизнени за количеството и качеството на производството въпроси, каквито сж, напр., тия за методичното изкуствено наторяване, лѣкуване, пречистване и подобрене на семената, плѣвене на посѣвите, разумно и смислено обработване на земята, подборъ на почвите и т. н.

А това е не само съ хранитѣ, но и съ всички останали култури. И разрешението на тия въпроси ще стане не съ канцеларски мждрувания и окръжни предписания, които никой не чете, а чрезъ практическа работа и демонстрации на самото мѣсто. Не чрезъ пресаждане на чуждото, безъ достатъчно проучване на нашитѣ почвени, климатически, стопански и културни условия, а съ разумно подобрене и кръстосване на домашнитѣ култури — както въ областта на земеделието, така и въ тая на скотовѣдството.

Но нека не забравяме, че подигането на нашето стопанство се намира въ прѣка зависимостъ отъ общото образователно равнище на населението. А това равнище е твърде низко. Така, въпрѣки задължителността на първоначалното образование, сѣ пакъ дори обикновената грамотностъ на нашето селско население е още твърде слаба. Така, напримѣръ, презъ 1920. г. на всѣки 100 души селяни, едва 40 д. сж знаели що-годе да четатъ и пишатъ, като въ тия 40 д. влизатъ и децата въ училището.

Тоя фактъ сочи на една страшна опасностъ, противъ която трѣбва да се взематъ всички мѣрки и отъ община, и отъ държава, и отъ читалища, и отъ всѣки интелигентенъ човѣкъ — отъ всички ни.

Никога не бива да забравяме, че само първоначалното образование далечъ не е достатъчно за грамотността на населението, та трѣбва съ общи, дружни сили да направимъ всичко, щото децата на народа задължително да минатъ курса и на прогимназията и да не оставимъ въ страната ни да има неграмотенъ човѣкъ.

Обаче това съвсемъ нѣма да е достатъчно за единъ селски стопанинъ: нему сж необходими здрави познания и отъ чисто стопански характеръ. Поради това ние смѣтаме, че е нужно да откриемъ страната си съ гжста мрежа най-разнообразни стопански училища и временни курсове и беседи съ чисто демонстративенъ,